

Andres Sutt
Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 11.05.2026 nr 1-4/26/1874; KLIM/26-0545/-1K

Meie 27.05.2026 nr 2-3/1700-2

Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise seaduse eelnoust

Austatud Andres Sutt

Täname, et esitasite kooskõlastamiseks Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (edaspidi *eelnõu*). Kooskõlastame eelnõu järgmiste märkustega.

1. Eelnõu

1.1. Kuna tulenevalt Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri“ § 37 lõikest 5 on volitusnormi asukoha muutmine lubatud üksnes põhjendatud juhtudel, teeme eelnõu § 1 punkti 1 osas järgmise sõnastusettepaneku:

„1) paragrahvi 42 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Ministeeriumi, Riigikantselei ja Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti põhimääruse kinnitab Vabariigi Valitsus.“;“.

1.1.1. Kui jääb eelnõukohane sõnastus, palume viidet täpsustada, kuna erisus tehakse teisest lausest, järgmiselt:

„(1¹) Erandina käesoleva paragrahvi lõike 1 teises lauses sätestatust kehtestab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti põhimääruse Vabariigi Valitsus.“.

1.1.2. Alternatiivselt teeme ettepaneku jätta Vabariigi Valitsuse seaduse § 42 üldse muutmata ning võtta aluseks analoogia Andmekaitse Inspeksioonist ning isikuandmete kaitse seaduse §-st 51 ja Riigikogu menetluses oleva tuumaenergia ja -ohutuse seaduse 856 SE (edaspidi 856 SE) §-dest 13–15. Andmekaitse Inspeksioon on samuti sõltumatu järelevalveasutus, kuid tema põhimääruse kinnitab valdkonna eest vastutav minister. Kuna Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti sõltumatus tuleneb edaspidi tuumaenergia ja -ohutuse seadusest, siis ei ole otstarbekas, et ühe sõltumatu järelevalveasutuse põhimääruse kinnitab endiselt valdkonna eest vastutav minister, kuid teise Vabariigi Valitsus. Ettepanekuga nõustumisel palume välja jätta ka seletuskirja lisaks olev rakendusakti kavand nr 1 või muuta see majandus- ja tööstusministri määruse kavandiks.

1.2. Eelnõuga soovitakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi *MKM*) valitsemisalasse lisada kiirgusohutuse ning tuumaohutuse ja -julgeoleku tagamise korraldamine ja järelevalve. 856 SE-s ega muu seadusega ei ole MKMi määratud kiirgusohutuse korraldamisega seotud ülesandeid. Ainuüksi Keskkonnaametist kiirguskaitse ja -seire büroo viimine Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametisse (edaspidi *TTJA*) ei too vajadust kogu selle valdkonnaga seotud õigusaktide vastutusvaldkonna muutmist. MKMi valitsemisala asutuste TTJA ja Maa- ja Ruumiameti ülesannete hulka kuuluvad mitmed mitte MKMi valitsemisalas olevad ülesanded. Muuhulgas on Kliimaministeeriumi (edaspidi *KLIM*) valitsemisalas oleva ehitusvaldkonna ehitusregistri volitatud töötaja Maa- ja Ruumiamet. Samuti on korraldatud raudteevaldkonnas, kus kõik ameti töökorraldust puudutavad määrused, sh tasusid puudutavad, on KLIMi pädevuses. Sarnaselt on lahendatud ka Justiits- ja Digiministeeriumi (edaspidi *JDM*) valitsemisalas olevad elektroonilise sideturu ülesanded, kus sarnaselt tuumavaldkonnale on vajalik regulaatori sõltumatus tagamine, et enamus rakendusakte on JDMi ministri määrused.

21. mail 2026 toimus KLIMi ja MKMi vastavate valdkondade ametnike kohtumine, kus vaadati üle kiirgus- ja tuumavaldkonna järelevalveameti töökorraldust käsitlevaid õigusakte. Kohtumisel tõdeti, et sõltumatus tagamiseks ei ole vajalik kiirgusohutuse valdkonna ameti töökorraldust puudutavate õigusaktide toomine MKMi alla ja need võivad jääda KLIMi, kus on vastava valdkonna pädevuse olemas. 856 SE-le lisatud rakendusaktise kavandite järgi määratakse MKM ministri ülesandeks 856 SE § 13 lõike 4 punkt 2 alusel (pädeva asutuse poolt oma tegevusvaldkonnas osutatavate tasuliste teenuste kirjeldused ja teenustasud) ning § 81 lõike 6 alusel välja antav määrus (tuumamaterjali riikliku registri põhimäärus). Kohtumise arutelul sai ka muuhulgas selgeks, et registriga seotud tegevused ei kuulu samuti niisuguste ülesannete hulka, mis vajaksid sõltumatus tõendamiseks poliitika kujundajast eraldamist muu ministeeriumi vastutusvaldkonda. Seega on vajalik MKMi ministri määrusena kehtestada 856 SE § 13 lõike 4 punkti 2 alune rakendusakt.

856 SE-le lisatud rakendusaktide kavandite järgi on 856 SE § 86 lõike 2 alusel rakendusakti, mis sätestab täpsustatud nõuded tuumakäitise siseturvateenistusele ja turvateenistujate kvalifikatsioonile ning sertifitseerimisele, väljaandja siseminister. Vastavalt VVS § 66 lõikele 1 kuuluvadki sisejulgeolekuga seotud küsimused ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine Siseministeeriumi vastutusvaldkonda. Seetõttu palume sätest eemaldada MKM valitsemisala vastutusvaldkonnast tuumajulgeolek.

Lisaks on eelnõus MKM valitsemisala juurde lisatud ka järelevalve. Seletuskirjas ei ole kirjeldatud mida selle all silmas peetakse. Kui on mõeldud 856 SE § 13 lõikes 2 sätestatud teenistuslikku järelevalvet pädeva asutuse (TTJA) üle, siis VVS §-s 95 on sätestatud ministri teenistusliku järelevalve pädevus valitsemisala ameti üle. Seetõttu teeme ettepaneku sätest eemaldada järelevalve.

Kuna otstarbekas ei ole ka sätte muutmisel kogu kehtivat sätet sisuliselt korrata, kui muudatus seisneb tekstiosa lisamises, teeme tulenevalt eeltoodud selgitustest eelnõu § 1 punkti 2 osas järgmise sõnastusettepaneku, mida on kasutatud ka seletuskirja lisaks olevas rakendusakti kavandis nr 2:

„2) paragrahvi 63 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „täitmine“ tekstiosaga „; tuumaohutuse teenuste tasude korraldamine“;“.

Juhul, kui soovitakse MKM-i valitsemisala laiendada enam kui antud ettepanek, siis tuleb hinnata täiendava valdkonna toomise mõjusid MKMi ja määrata vastavad ressursid.

1.3. Palume lisada eelnõu § 1 punktis 3, millega täiendatakse Vabariigi Valitsuse seaduse § 70 lõikega 3, sõna „minister“ ette sõnad „valdkonna eest vastutav“.

Vastasel korral jääb selgusetuks, et mis minister Vabariigi Valitsusele ettepaneku teeb.

1.3.1. Alternatiivselt teeme ettepaneku jätta Vabariigi Valitsuse seaduse § 70 üldse muutmata, kuna Vabariigi Valitsuse seaduse § 70 lõige 2 sätestab, et ametit juhib peadirektor, kelle nimetab ametisse ja vabastab ametist minister kantsleri ettepanekul, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

Kuna kavandatava tuumaenergia ja -ohutuse seaduse § 15 lõige 1 sätestab, et pädeva asutuse [TTJA] peadirektori nimetab ametikohale Vabariigi Valitsus valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul, siis ei ole vaja sellist erisust enam Vabariigi Valitsuse seaduses ette näha, kuna juba kavandatav tuumaenergia ja -ohutuse seadus seda sätestab ning teises seaduses sätestatule Vabariigi Valitsuse seaduse § 70 lõige 2 viitabki. Analoogselt ei ole vastavat erisust Vabariigi Valitsuse seaduses ette nähtud ka näiteks Andmekaitse Inspektsiooni peadirektori kohta, kelle samuti nimetab ametisse Vabariigi Valitsus valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul ning see regulatsioon on sätestatud isikuandmete kaitse seaduse §-s 54, mitte Vabariigi Valitsuse seaduses.

1.4. Kui eelnõusse siiski jääb § 70 täiendamine uue lõikega 3, palume täiendada eelnõu § 1 uue punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) seadust täiendatakse §-ga 107⁶ järgmises sõnastuses:

„§ 107⁶. Käesoleva seaduse § 70 lõike 3 rakendamise erisus

Käesoleva seaduse § 70 lõike 3 alusel nimetab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektori ametisse Vabariigi Valitsus valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul esimest korda pärast käesoleva paragrahvi jõustumise ajal teenistuses oleva Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektori teenistusaja lõppemist.“.

Kuna muutub TTJA peadirektori ametisse nimetaja, on vajalik teenistuses oleva peadirektori osas kehtestada üleminekusäte, et esimest korda nimetab peadirektori ametisse Vabariigi Valitsus pärast muudatuste jõustumist teenistuses oleva TTJA peadirektori praeguse teenistusaja lõppemist. Peadirektori praegune teenistusaeg lõpeb 31.05.2027. a.

Alternatiivse ettepanekuga (kirja punkt 1.3.1) nõustumisel tuleb meie hinnangul vastav rakendussäte lisada kavandatavasse tuumaenergia ja -ohutuse seadusesse.

2. Seletuskirja lisaks olev Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi põhimääruse muutmise kavand

Kuigi tegemist on alles rakendusakti kavandiga palume siiski sõnastada seletuskirja lisaks olev Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi põhimääruse muutmise kavandi tekst pärast volitusnormi järgmiselt:

„§ 1. Vabariigi Valitsuse 23. oktoobri 2002. a määruses nr 323 „Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi põhimäärus“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 11 teksti täiendatakse pärast tekstiosa „täitmine“ tekstiosaga „; tuumaohutuse teenuste tasude korraldamine“;

2) paragrahvi 17 punkti 5 täiendatakse pärast tekstiosa „eestvedamine“ tekstiosaga „ning tuumaohutuse teenuste tasude korraldamine“;

3) paragrahvi 23 punkti 10 täiendatakse pärast tekstiosa „juhid“ tekstiosaga „, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti“.

§ 2. Määrus jõustub 1. jaanuaril 2027. a.“.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

Lisaadressaat: Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Triinu Sillamaa
+372 625 6391, triinu.sillamaa@mkm.ee

Ragnar Kass
+372 5382 7706, Ragnar.Kass@mkm.ee